

AINEVALDKOND KEEL JA KIRJANDUS

Sisukord

1.1. PÕHIKOOLI AINEVALDKOND „KEEL JA KIRJANDUS“.....	3
1.1.1. AINEVALDKONNA ÕPPEAINED.....	3
1.1.2. KEELE JA KIRJANDUSE VALDKONNAPÄDEVUS PÕHIKOOLIS	3
1.1.3. AINEVALDKONNA KIRJELDUS JA VALDKONNASISENE LÕIMING.....	4
1.1.4. VÕIMALUSI VALDKONNAÜLESEKS LÕIMINGUKS, ÜLDPÄDEVUSTE ARENGU TOETAMISEKS JA ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISEKS	5
1.1.5. ÕPPE KAVANDAMINE JA KORRALDAMINE.....	6
1.1.6. ÕPPEAINETE VENE KEELE JA KIRJANDUSE HINDAMINE	6
1.1.7. ÕPPEKESKKOND	10
1.1.8. VENE KEEL VENE ÕPPEKEELEGA KLASSIS	10
1.1.8.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	10
1.1.8.2. Vene keele õppeaine kirjeldus.....	11
1.1.8.3. Vene keele õpitulemused I kooliastmes	13
1.1.8.4. Vene keele õpitulemused ja õppesisu I kooliastmes klassiti.....	14
1.1.8.5. Vene keele õpitulemused II kooliastmes.....	19
1.1.8.6. Vene keele õpitulemused, õppesisu ja hindamine II kooliastmes klassiti.....	20
1.1.8.7. Vene keele õpitulemused III kooliastmes	25
1.1.8.8. Vene keele õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes klassiti.	26

1.1.9. KIRJANDUS.....	30
1.1.9.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	30
1.1.9.2. Kirjanduse õppeaine kirjeldus	31
1.1.9.3. Kirjanduse õpitulemused II kooliastmes (5.–6. klass)	33
1.1.9.4. Kirjanduse õpitulemused III kooliastmes (7.–9. klass)	33
1.1.9.5. Kirjanduse õppesisu II kooliastmes.....	34
1.1.9.5. Kirjanduse õppesisu III kooliastmes	37
1.1.10. EESTI KEEL TEISE KEELENA	42
1.1.10.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	42
1.1.10.2. Õppeaine kirjeldus.....	42
1.1.10.3. Eesti keele teise keelena õpitulemused	43
1.1.10.4. Eesti keele teise keelena õppesisu ja hindamine I kooliastmes.....	45
1.1.10.5. Eesti keele teise keelena õppesisu ja hindamine II kooliastmes	54
1.1.10.6. Eesti keele teise keelena õppesisu ja hindamine III kooliastmes	60

1.1. PÕHIKOOLI AINEVALDKOND „KEEL JA KIRJANDUS“

1.1.1. AINEVALDKONNA ÕPPEAINED

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel, kirjandus ja eesti keel võõrkeelena. Eesti keelt ja eesti keelt võõrkeelena õpitakse 1.–9. kl., kirjandust 5.–9. kl.

Nädalatundide jaotumine kooliastmeti.

I kooliaste

Keel ja kultuur (Vene keel) – 7 nädalatundi

Eesti keel teise keelena – 19 nädalatundi

II kooliaste

Keel ja kultuur (Vene keel) – 8 nädalatundi

Kirjandus – 4 nädalatundi

Eesti keel teise keelena – 15 nädalatundi

III kooliaste

Keel ja kultuur (Vene keel) – 3 nädalatundi

Kirjandus – 6 nädalatundi

Eesti keel teise keelena – 15 nädalatundi.

1.1.2. KEELE JA KIRJANDUSE VALDKONNAPÄDEVUS PÕHIKOOLIS

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulisel kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt. Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused: 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana; 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult; 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit; 5)

mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu; 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

1.1.3. AINEVALDKONNA KIRJELDUS JA VALDKONNASISENE LÕIMING

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevõime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeele klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga. Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteeditiloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema. 1.–4. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstilooimeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti / vene keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitlusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine. Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule. Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentset ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega. Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtteja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

1.1.4. VÕIMALUSI VALDKONNAÜLESEKS LÕIMINGUKS, ÜLDPÄDEVUSTE ARENGU TOETAMISEKS JA ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISEKS

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaüleselt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda. Valdkonnaülene lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tuleb ainekirjaoskuse saavutamiseks tegeleda tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhtida ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti / vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel. Keele- ja kirjandusõpetuse eriosa on tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagab tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist. Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö kogu õpilase õppeaja vältel, kuid oluline roll on ka teistel tugivõrgustikel, sh kodusel toetusel ja lapsevanema vastutusel.

Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades. Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi.

Olulisel kohal on digipädevuse arendamine. Keelt ja kirjandust õppides kasutatakse digivahendeid internetis eri liiki tekstide ning audiovisuaalse meedia otsimiseks, sh märksõnadega. Saadud teavet rakendatakse probleeme lahendades, nende üle arutledes või uut sisu luues, kasutades digikeskkonda sihipäraselt koos teiste teabeallikatega. Õpitakse tekste digitaalselt looma ja vormistama, järgides autoriõigusi viitamise ning teksti digitaalsel kujul säilitamise korral. Isikuandmeid sisaldavaid tekste koostades ning digikeskkonnas suheldes pööratakse tähelepanu interneti turvalisusele ja igapäevaelu väärtuspõhimõtete arvestamisele.

Üldpädevuste saavutamist toetab valdkonnaüleselt õppeainete eesmärgipärane lõimimine teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine. Läbivad teemad toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust. Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus.

1.1.5. ÕPPE KAVANDAMINE JA KORRALDAMINE

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades: 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatus rõhuasetustest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega; 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas; 3) toetatakse lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid; 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi; 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi; 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks; 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega; 8) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil; 9) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust; 10) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust; 11) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamise- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist; 12) tegeldakse tekstiloome ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

1.1.6. ÕPPEAINETE VENE KEELE JA KIRJANDUSE HINDAMINE

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja enastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealaste teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid. Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

Vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist ja kirjalikku suhtlust,
- 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist,
- 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist,
- 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehooldete põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist. Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomete osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis. Vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste.

I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust.

II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist.

III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. Lisaks hinnatakse teabetekstidest kindlalt

eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiuurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist.

II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel:

1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist, 2) tekstide jutustamist ja esitamist, 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist, 4) omaloomingulisi töid, 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist). Vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid on mitmekesised, hõlmavad suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks kasutatakse mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle. Hinnates omaloomingulisi töid, tunnustatakse idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töödes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile. Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega.

Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

1. klassi õpilase tööle antakse sõnaline hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevustest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ja õpitulemustest. Suulisi hinnanguid saavad õpilased pidevalt, kokkuvõtvaid kirjalikke hinnanguid antakse iga õppeveerandi lõpul. Kokkuvõtvates hinnangutes tuuakse esile õpilase edusammud ning juhitakse tähelepanu arendamist vajavatele oskustele ja vajakajäämistele teadmistes.

Kooli tähestikuline hindamisemudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Kirjaliku töö hindamismudel

«A» - «B» – kirjutis on õige pikkusega ja sidus, sõnavara on ulatuslik, esineb üksikuid grammatikavigu; valdab tarbekeele struktuure

«C» - «D» – kirjutis on õige pikkusega ja üsna sidus, sõnavara on piisav, esineb grammatikavigu, mis ei sega mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure

«E» - «F» – kirjutis on õige pikkusega ja piisavalt sidus, sõnavara on piiratud, esineb grammatikavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure osaliselt

«K» – kirjutis ei ole õige pikkusega, laused on seotud, sõnavara on ebapiisav, grammatika tundmine on puudulik

Suulise töö hindamismudel

«A» - «B» – kõne on piisavalt sujuv, sõnavara ülesande täitmiseks piisav, grammatika piisavalt korrektne

«C» - «D» – kõne pole päris sujuv, sõnavaras esineb mõningaid lünki, on märgatavaid grammatikavigu, kuid suudab selgelt edasi anda öeldu sisu;

«E» - «F» – kõne pole sujuv, sõnavara on piiratud, esineb häirivaid grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav

«K» – kõne on seotetu, sõnavara praktiliselt puudub, grammatika tundmine on puudulik

Kontrolltööd, testid

A 96-100%

B 90-95%

C 83-89%

D 75-82%

E 63-74%

F 50-62%

K 20-49%

L 0-19%

Ilmeka lugemise reeglid: loogilise rõhu õige panemine

- pauside pidamine
- õige lugemistempo

- intonatsiooni pidamine
- lugemine ilma vigadeta

Tähestikulise hindamise skaala teisendamine viiepallisüsteemi

Hindele “5” vastavad “A” – “B” - õigesti täidetud kõik nõudmised

Hindele “4” vastavad “C” – “D” - eksitakse 1 -2 nõue suhtes

Hindele “3” vastavad “E” – “F” -eksitakse 3 nõudes

Hindele “2” vastab «K» – eksitakse 4 nõudes

Hindele “1” vastab «L» – eksitakse rohkem kui 4 nõudes / ootel.

1.1.7. ÕPPEKESKKOND

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet: 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu; 2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info-, meedia- ja digikirjaoskust; 3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded); 4) väljaspool kooliruumi, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesisavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad). Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

1.1.8. VENE KEEL VENE ÕPPEKEELEGAS KLASSIS

1.1.8.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

I KOOLIASTE	II KOOLIASTE	III KOOLIASTE
Õpilane: 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) omandab vene keele lugemistehnika; 4) loeb eesmärgistatult eri	Õpilane: 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult,	Õpilane: 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; 3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka

allikatest ja keskkondadest; 5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades; 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist.	kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses; 4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades; 5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiatega alused; 6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades; 7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; 8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist; 10) arendab lugedes oma sõnavara.	kirjalikult; 4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades; 5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades; 6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga; 7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, 9) arendab lugedes oma sõnavara.
---	---	--

1.1.8.2. Vene keele õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel. Vene keele hea valdamine on vene õppekeele klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla 15 eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke.

Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

I kooliastmes ja 4. klassis keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldu arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja

ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda. Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda. Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid). Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsustemate õppimisel on soovitatav kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja teel ning internetikeskkonnas. Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid. Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele 16 järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust. Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse

osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

1.1.8.3. Vene keele õpitulemused I kooliastmes

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
- 8) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;

- 11) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 12) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 14) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi;
- 15) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 16) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

1.1.8.4. Vene keele õpitulemused ja õppesisu I kooliastmes klassiti.

1. KLASS

Maht: 140 tundi (4 tundi nädalas)

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 3) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 4) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 5) kirjutab mõtestatud lihtsamaid lauseid ja tekste;

6) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;

7) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;

8) loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;

9) jagab lugemiskogemusi;

10) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslase ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.

Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.

Graafika. Foneetika. Ortoeepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähed E, Ë, Ю, Я.

Kirja eelharjutuste sooritamine, joonis- ja kirjatähtede kirjutamine. Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida.

Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.

Leksikoloogia. Sõna kui keeleühik.

Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine. Küsisõnade kasutamine ja küsimuste esitamine. Kes? Mida? Milline? Mida ta teeb? (praegu) Mida ta teeb? (tulevikus) Mida sa tegid? (lihtminevikus ja täisminevikus). Kirjavahemärkide kasutamine.

Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas. Oma kirjavea parandamine. Kirjutamine näidise järgi.

Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Teksti põhimõte, pealkiri, taandrida. Lausete moodustamine.

Lugemiskogemus. Sobiva lugemisvara leidmine lapsevanema ja õpetajate abiga.

Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine.

2. KLASS

Maht: 140 tunde (4 tundi nädalas)

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;
- 6) tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;
- 7) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;
- 8) kirjutab mõtestatud lihtsaid lauseid, jutustavaid tekste;
- 9) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 10) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 11) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja vastab küsimustele;
- 13) loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 14) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 15) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine. Õpetaja poolt loetud tekstis mõistete ja seoste avastamine, audioteksti ümberjutustamine, lihtsamate mõisteskeemide koostamine kuuldu põhjal.

Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine.

Graafika. Foneetika. Ortoeepia. Tähestik. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem, hääliku ja tähe suhe. Tähtede E, Ё, Ю, Я funktsioonid.

Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud. Sünonüümid ja antonüümid.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõna üldiseloostus. Nimisõnade sugu.

Nimisõnade ainsus ja mitmus. Omadussõna üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv. Tegussõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus.

Samatüvelised, ühetüvelised sõnad.

Ortograafia ja interpunktsioon. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede Ъ ja Ь kasutamine.

Täishäälikute õigekiri tähtede Ж, Ч, Ш, Щ ja Ц järel. Eessõnade õigekiri. Interpunktsioon: kirjavahemärgid lause lõpus. Poolitamisreeglid.

Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas. Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitlus) kirjutamine näidise järgi.

Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Lihtsamate sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

Tekst. Tekstiliikide eritamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistatus. Kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus (sissejuhatus).

Tekstiloom. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks.

Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest.

Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtähdusega sõna leidmine.

3. KLASS

Maht: 175 tundi (5 tundi nädalas)

Õpilane:

- 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis;
- 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;
- 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;
- 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid;
- 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;

- 6) sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamiseiga;
- 7) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;
- 8) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;
- 9) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
- 10) jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;
- 11) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
- 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;
- 13) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogude infosüsteemi;
- 14) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;
- 15) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.

Kuulamisoskus. Õpetaja, kaaslaste ja tehnilise vahendiga esitatud teksti kuulamine, suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine.

Suhtlemisoskus. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) ja viisakusväljendite valik suhtlemisel. Eri teemadel vestlemine, arutamine paaris ja rühmas. Oma suhtumise, arvamuse, nõustumuse, mittenõustumuse väljendamine, kaaslaste arvamuse küsimine ja arvestamine. Loetud jutu jätkamine, esitlemine eakaaslastele, peamise väljatoomine, hinnangu andmine. Küsimuste moodustamine nt intervjuu tegemiseks.

Lugemisoskus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendamisel. Käsikirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Sõna, lause ja teksti lugemine ning sisu mõistmine.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sõna kui keeleühik. Vanasõnad, kõnekäänud. Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, antonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine. Mitmetähenduslike, lähedase ja vastandliku tähendusega sõnade kasutamine.

Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia. Juur, eesliide, suffiks, muutelõpp. Sõnatüvi. Nimisõnade käänamine. Omadussõna käänamine. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna üldiseloostus. Eessõna üldiseloostus. Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. HE õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid.

Süntaks. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause põhitunnused. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilause. Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite poolitamine. Peasõna asukoha lausetes määramine. Laused. Lauseliikmete liigitamine: lause pealiikmed ja lause kõrvalliikmed.

Kirjalik väljendusoskus. Töö vormistamine. Töö vormistamine paberil loetavas käekirjas ja arvutis. Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Oma kirjavea parandamine. Tarbetekste (kutse, õnnitlus) kirjutamine näidise järgi.

Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti lugemine. Sümbolite, skeemide, kaartide ja tabelite lugemine.

Tekst. Teksti sidusus. Pealkiri, lõigud, jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus, loetava kohta küsimuste, kava, skeemi, kaardi koostamine. Suuliste ja kirjalike tekstide mitmekesisus. Tekstiliikide eristamine: jutustus, luuletus, näidend, mõistatus, vanasõna, teaduslik artikkel. Kirjandustekstid: rahvaluuleline liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend, muistend. Tekstiloome. Sõna ja lause ladumine ning kirjutamine. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Ümberjutustuse kirjutamine. Jutu kirjutamine pildi täiendusena. Teksti kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine.

Lugemiskogemus. Vabalugemiseks sobivate teoste leidmine eesti, vene ja maailmakirjandusest. Autorite, eakohaselt nende elulugude ning loominguga tutvumine trüki- ja veebitekstide kaudu. Autorid: A. Puškin, M. Lermontov, I. Krõlov, N. Nekrassov, L. Tolstoi, A. Tšehhov, M. Prišvin, I. Sokolov-Mikitov, E. Tšarushin, A.-Kh. Tammsaare, A. Pervik, O. Wilde, M. Twain, L. Carroll, D. Swift, E. Raspe jt.

Sõnavara arendamine. Sõna tähendus(t)e selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäendusena sõna leidmine. Riimuvate sõnade leidmine.

1.1.8.5. Vene keele õpitulemused II kooliastmes

Suuline ja kirjalik suhtlus

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme;
- 8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;
- 9) hindab kuuldud informatsiooni usaldusväärst;
- 10) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 11) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 12) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;
- 13) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- 15) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;

- 16) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 17) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 18) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
- 19) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;
- 20) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 21) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 22) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;
- 23) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 24) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnartiklist vajaliku teabe.

1.1.8.6. Vene keele õpitulemused, õppesisu ja hindamine II kooliastmes klassiti.

4. KLASS

Maht: 140 tunde (4 tundi nädalas)

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) esitab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 3) väljendab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 4) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 5) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 6) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
- 7) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;
- 8) väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 9) valib lapsevanema ja õpetajate abiga ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 10) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;
- 11) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust;
- 13) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;

- 14) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 15) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 16) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid;
- 17) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 18) esineb suuliselt, võtab sõna;
- 19) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 20) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke.

Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Häälikusüsteemid sh Foneetika. Häälikud ja tähed

Sõnade moodustamine. Nimisõna, omadussõna, tegusõna. Nimisõna ja omadussõna moodustamine.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Fraseologismid. Sõnade tähendus. Võõrkeelest laenatud sõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Metafoor.

Morfoloogia ja sõnamoodustus. Kõneosade morfoloogilised tunnused. Nimisõna: käänduvad nimisõnad. Omadussõna iseloomustus. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Isikuliste asesõnade käänamine. Tegusõnade pööramine.

Süntaks. Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause pealiikmed ja kõrvalliikmed. Liht- ja laiendatud laused. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause.

Ortograafia ja interpunktsioon. Sõna juurmorfeemi õigekiri. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE kokku- ja lahkukirjutamine tegusõnadega. Samaliigiliste sõnade ja üte eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausetes.

Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, käsikirjas kirjutatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus. Kommunikatsioon internetis. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.

Teksti teema ja peamõtte. Dialoog. Monoloog.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse väljendamine. Ümberjutustamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Teemad lugemiseks: imeline loodus. Minu vanusekaaslane. Fantaasiavõime arendavad tekstid. Sõprusest, truust ja armastusest. Imedemaa kirjanduses: rahvamuinasjutud ja kunstmuinasjutud.

Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine.

5. KLASS

Maht: 70 tunde (2 tundi nädalas)

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
- 8) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;
- 9) annab tekstile või seisukohale tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 10) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 11) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslasele;
- 12) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 13) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust;
- 14) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 15) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 16) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 17) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;
- 18) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 19) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 20) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liike eakohaseid tekste;
- 21) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 22) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Foneetika. Graafika. Ortoeepia. Häälikumuutused kõnes. Vene keele hääldus. Rõhumärgid.

Morfoloogia ja sõnamoodustus. Nimisõna: ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade võrdlusastmed. Asesõnade käänamine ja liigitus. Tegusõna: perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid.

Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Tähed H ja HH eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja HI kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega. Kirjavahemärgid liht- ja liitlauses, nende kasutamine dialoogis otsekõne puhul.

Süntaks. Sidesõnad. Pöördumise, ütte ja otsekõne komadega eraldamine. Rinnastusseos ja alistusseos.

Tekst. Tekstiligid: instruksioon, käsikirjas kirjatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiligid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.

Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutus. Etteütluste (lünketeütlus, sõnade ja lühikeste tekstide kirjutamine jne.) ja ümberjutustuste kirjutamisõnne arendamine, mõistsekeemide koostamine loetud teksti järgi.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine ja kirjutamine. Lihtsama teksti toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Loetud teksti põhjal ümberjutustamine sh objektide kirjeldamine võrdlemine, vestluse ametlikes ja mitteametlikes situatsioonides läbiviimine, funktsionaalse lugemisõnne arendamine õpetaja juhendamisel.

Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.

6. KLASS

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas)

Õpilane:

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;
- 2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;
- 3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;

- 7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;
- 8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;
- 9) hindab kuuldu informatsiooni usaldusväärsust;
- 10) annab tekstile või seisukohale põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 11) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 12) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;
- 13) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse;
- 15) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldu, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 16) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 17) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 18) valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi;
- 19) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;
- 20) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 21) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;
- 22) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste;
- 23) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 24) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.

Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste ja variatiivsus. Kõnekultuur. Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

Leksikoloogia ja fraseoloogia. Paronüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika. Sõnade emotsionaalselt värvitud tähendus, kõne väljendusrikas värvimine. Lendsõnade kasutamine.

Morfoloogia ja sõnamoodustus. Arvsõnade iseloomustus. Määrsõnade iseloomustus. Eessõnad iseloomustus. Sidesõnad üldiseloomustus.

Abisõnad iseloomustus. Hüüdsõnad.

Süntaks. Samaliigilised lauseliikmed. Liht- ja liitlause.

Ortograafia ja interpunktsioon. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. HE ja НИ kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega. Pehmendusmärgi õigekiri (Ь). Arvsõnade õigekiri.

Määrsõnade õigekiri. Eessõnade õigekiri. Samaliigiliste sõnade eraldamine kirjavahemärkidega. Interpunktsioon liitlausestes.

Tekst. Tekstiliigid: instruktsioon, SMS-teade, e-kiri, allkirjastatud dokument, jutustus, luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba,

foorum, blogid) ja seal kasutatavad tekstiliigid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.

Teksti teema, allteemad ja peamõtte. Funktsionaalne tekstide lugemine. Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus.

Sõnavara kasutamine erinevates tekstides. Teksti koostamine, kirjutamine ja toimetamine. Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).

Lugemiskogemus. Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine. Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine. Kuulatud audioteksti põhjal kokkuvõtte kirjutamine..

Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine, sõnavara laiendamine. Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.

1.1.8.7. Vene keele õpitulemused III kooliastmes

Õpilane:

1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri; 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti; 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; 8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis; 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti; 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult; 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid; 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides; 14) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes; 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid; 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist; 24) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi; 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

1.1.8.8. Vene keele õpitulemused ja õppesisu III kooliastmes klassiti.

7. KLASS

Maht: 35 tundi (1 kord nädalas)

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastele teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 15) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 16) valdab peamisi teksti sidusus võtmeid;
- 17) valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 18) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 19) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 20) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 21) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 22) leiab õigekirja juhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit;
- 23) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara.

Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepia Sõnastikud.

Morfoloogia. Tegusõna vormid. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Keksõna grammatilised tunnused. Keksõnaga sõnaühendid. Gerundiumi grammatilised tunnused. Gerundiumiga sõnaühendid.

Süntaks. Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised). Lihtlause laiendamine.

Ortograafia ja interpunktsioon. HE kokku- ja lahkukirjutamine keksõnade ning gerundiumiga. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vene keele trüki- ja veebi sõnastikud. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikide sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikide sõnades. *h* ja *hh* õigekiri eri sõnaliikide sõnades.

Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtluse eesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõne järje hoidmine. Esinemine etteantud teemal. Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Keeleviisakus ja -väärikus.

Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine. Tekstid elektroonilises keskkonnas.

Tekst. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. Tarbetekstideks olulise info leidmine. Teabetekstide (õpikutekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.

8. KLASS

Maht: 35 tundi (1 kord nädalas)

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirja normi ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastele teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;

- 13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) hindab kriitiliselt suhtlus mooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi teksti sidusus võtteid;
- 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
- 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 24) leiab õigekirja juhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Vene keel ühiskonnas. Vene keel maailma teiste keelte seas.

Morfoloogia. Isikuta tegusõnad.

Süntaks. Aluse tekstifunktsioonid. Öeldise tekstifunktsioonid. Täiend, lisand, sihitis, määruse liigid. Lihtlause laiendamine (lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu). Kiilsõnad ja kiillaused.

Ortograafia ja interpunktsioon. Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine. Vahemärgid koondlauses, komplitseeritud lauses. Vene keele trüki- ja veebi sõnastikud.

Suuline ja kirjalik suhtlus. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Suhtlus Eesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõne järje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Esinemine etteantud teemal. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine.

Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik. Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtlus Kanalid: jututoad, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine. Keeleviisakus ja -väarikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele.

Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel. Projekt, teadaanne. Tekstid elektroonilises keskkonnas.

Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus.

Tarbetekstide (juhend) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstideks olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine.

Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus.

Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.

9. KLASS

Maht: 35 tundi (1 kord nädalas)

Õpilane:

- 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;
- 2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärase;
- 3) arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri;
- 4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;
- 5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirja normi ja keelereegleid;
- 6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;
- 7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 8) arutleb eakohastele teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;
- 9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;
- 10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;
- 12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;
- 13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;
- 14) hindab kriitiliselt suhtlus mooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;
- 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;
- 16) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;
- 17) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi teksti sidusus võtmeid;
- 18) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;
- 19) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);
- 20) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;
- 21) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;
- 22) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;
- 23) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;
- 24) leiab õigekirja juhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;
- 25) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.

Vene keel ühiskonnas. Keel kui arenev nähtus.

Ortoeepia. Sõnarõhu rasked juhud. Ortoeepia Sõnastikud.

Morfoloogia. Sidesõnade iseloomustus.

Süntaks. Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused. Lausete grammatilised seosed. Otsekõne. Dialoog.

Ortograafia ja interpunktsioon. Vahemärgid koondlauses, komplitseeritud lausetes. Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses. Vahemärgid otsekõnega lauses. Vene keele trüki- ja veebi sõnastikud. Eessõnade õigekiri.

Suuline ja kirjalik suhtlus. Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõne järje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine.

Diskussioon. Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine. Kaaslaste tööle põhjendatud hinnangu andmine. Väitlus, väitluse reeglid. Argumenteerimine, veenmine. Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine.

Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud. Veebisuhtlus Kanalid: jututoad, blogid, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine.

Keeleviisakus ja -väärikus. Anonüümsuse mõju keelekasutusele.

Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome. Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Refereerimine ja tsiteerimine. Projekt, teadaanne, iseloomustus.

Tekst. Teksti liigid ja teksti stiil. Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus.

Tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus. Tarbetekstideks olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine.

Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus. Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine. Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.

1.1.9. KIRJANDUS

1.1.9.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

II kooliaste (5.–6. klass)	III kooliaste
Õpilane: 1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates	Õpilane: 1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust; 2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja

ja keskkondades pakutavat teavet; 4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

põhjustab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult; 3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid; 4) õpib mitmekülgsemalt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara; 5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi; 6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.

1.1.9.2. Kirjanduse õppeaine kirjeldus

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülgse teadvustamist. Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja eraamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat. Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis

avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe. Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet.

II kooliastmes kuuluvad olulise lugemisvara hulka E. Raua „Kalevipoja“ adaptatsioon, E. Bornhöhe „Tasuja“, J. Krossi „Mardileib“, F. R. Kreutzwaldi „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ või muud eesti muinasjutu- või muistendikogumikud.

III kooliastmes kuuluvad olulise lugemisvara hulka A. Kitzbergi „Libahunt“, E. Vilde „Pisuhänd“, O. Lutsu „Kevade“, A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“ ja A. Kiviräha „Rehepapp“. Eesti luule esindusautorid põhikoolis on L. Koidula, Juhan Liiv, M. Under, H. Runnel ja L. Tungal. Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärимuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone, suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri. Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut. Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteoste, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma kunstiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, muusikas ja kujutavas kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate

teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

1.1.9.3. Kirjanduse õpitulemused II kooliastmes (5.–6. klass)

Õpilane:

1) loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kaheksa tervikteost; 2) loeb ladiusalt ja mõtestatult eri žanris luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist; 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit ning jagab oma lugemiskogemust; 4) loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi; 5) kasutab otstarbekalt eri allikatest ja keskkondadest hangitud teavet, eristab oma ja laenatud teksti, nimetab ja märgib kasutatud allikad; 6) väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; 7) õpib tundma kultuuri eri ilminguid, sealhulgas teatri- ja filmikunsti, pärimus- ja muuseumikultuuri; 8) eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhilike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; 9) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; 10) koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; 11) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; 12) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; 13) järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; 14) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; 15) kirjutab eri žanris omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid ja jutustavaid tekste; 16) osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; 17) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladiusust, selgust ja tekstitäpsust; 18) mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele; 19) jutustab mõttelt sidusa tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo, tugineb kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale; 20) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal; 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

1.1.9.4. Kirjanduse õpitulemused III kooliastmes (7.–9. klass)

Õpilane:

1) loeb eri liiki ja žanris kirjandusteoseid, sealhulgas tüvitekste, või nende katkendeid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, analüüsib ja tõlgendab vähemalt kahteteist loetud tervikteost; 2) loeb ladiusalt ja mõtestatult, kasutab iseseisvalt lugemise eesmärgist ja teksti liigist lähtuvaid lugemisviise ja -mudeleid, hindab oma lugemisoskust ning juhib oma lugemisprotsessi; 3) loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja

meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid; 4) tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust; 5) selgitab pärimuse olemust, toob näiteid mineviku ja tänapäeva pärimuskultuurist ning oma kodukohast; 6) kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes; 7) eristab ilukirjanduse põhiliike ja peamisi žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; 8) leiab endale sobivat lugemisvara, põhjendab oma valikut, tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemusi; 9) toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; 10) nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; 11) teeb kokkuvõtte teose sūžeest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; 12) analüüsib kirjandusteose vormivõtteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga; 13) rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; 14) kirjeldab kirjandusteosele omast keelekasutusviisi, tunneb ära peamised kõneja lausekujundid, sh epiteet, isikustamine, võrdlus, metafoor, kordus ja siire, tõlgendab kujundite tähendust ja rolli tekstis ning kasutab neid tekstiloomes; 15) võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi; 16) kirjutab erinevaid omaloomingulisi töid, sealhulgas kirjeldavaid, jutustavaid ja arutlevaid tekste; 17) hindab suulises ja kirjalikus väljenduses korrektset keelt ning järgib nii käsikirjaliste kui ka digitaalsete tekstide vormistusnõudeid; 18) osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; 19) koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara; 20) esitab (peast) luule-, proosa- või draamateksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; 21) kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.

1.1.9.5. Kirjanduse õppesisu II kooliastmes

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas); 5.klassis, 70 tundi (2 tundi nädalas) 6.klassis.

Kirjandustekstide valik ja lugemine

Loeb vähemalt kaheksa laste- ja noortekirjanduse tervikteost nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning tekstikatkendeid. Lugemine toetab õppekava läbivate teemade käsitlemist ning üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist.

Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu autori, sisu ja tegelaste tutvustamine ning lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.

Lugemise mõistmine. Aktiivne ja tõhus (üle)lugemine. Lugemise eesmärgistamine. Süvenenud ja ülelibisev lugemine. Lugemistehnika arendamine: häälega ja hääleta lugemine, pauside ja intonatsiooni jälgimine. Lugemiskiiruse valimine vastavalt võimetele ja tekstile. Oma lugemise jälgimine ja lugemisoskuse hindamine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.

Raamatukogu külastamine ja selle võimalustega tutvumine. Raamatukogude infosüsteemide e-raamatukogu kasutamine. Autoriõiguse mõistmine.

Kultuuri- ja kirjandusteadmised

Eesti kirjanike muuseumidega tutvumine ja külastamine. Eesti Lastekirjanduse Keskuse tegevustega tutvumine.

Pärimuskultuur. Kooli- ja kodukandipärimus. Perekondlikud mälestusjutud. Eri põlvkondade mängud. Rahvaluule ja selle lühivormid. Kõnekäändude ja vanasõnade tähenduse seletamine. Mõistatuste mõtestamine. Piltmõistatused. Muinasjutu tunnused ja tüüptegelased. Eri liiki muistendid.

Kirjandusteose dramatiseering. Lühilavastuse loomine. Dialoogi ja tegelaskuju loomine. Eesti teatritega tutvumine.

Kirjandusteose ekraniseering. Kirjandusteose põhjal valminud filmi vaatamine ja nende võrdlemine. Tutvumine filmi loomise protsessiga. Tutvumine eakohaste filmižanritega.

Mõisted: ajalooline jutustus, epiteet, ilukirjandus, kõnekäänd, luule, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, näidend, proosa, pärimus, seiklusjutt, valm, vanasõna, võrdlus.

Teksti analüüs ja tõlgendamine

Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri liiki küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine oma sõnadega või näidetega tekstist. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine. Teksti kavastamine: kavapunktid küsi- ja väitlausetega ning märksõnadena.

Teose teema ja kesksete mõtete leidmine ning sõnastamine. Arutlemine mõne teoses käsitletud teema või probleemi üle, järelduste tegemine. Näidete (nt tsitaadid, detailid) leidmine teosest. Koomika leidmine teosest. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.

Tegelaste iseloomustamine ja nende käitumise põhjendamine. Pea- ja kõrvaltegelaste leidmine, tegelase muutumise ja tegelastevaheliste suhete jälgimine. Tegelastevaheline konflikt, selle põhjused ja lahendused. Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Sündmuste järjekord, põhjuse ja tagajärje seosed. Jutustaja kui loo edastaja.

Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika tundmaõppimine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Epiteedi, metafoori ja võrdluse tundmine ning kasutamine. Luuletuse teema määratlemine, aja ja koha kirjeldamine, meeleolu sõnastamine. Luuletuse vorm, riim, rütm ja kõla. Luulekogu lugemine.

Seiklusjutu ja ajaloolise jutustuse tunnused. Päevikuvormis ilukirjandus. Valmi tunnused.

Tekstiloome

Oma kogemuste ja mõtete väljendamine. Kirjeldavad ja jutustavad omaloomingulised tööd eri žanrites (muistend, muinasjutt, seiklusjutt, päevik vm). Tegelase ja olustiku kirjeldamine. Luuleteksti loomine. Loovkirjutamine loetu põhjal. Tekstiloome paaris- ja rühmatööna. Loetu põhjal oma arvamuse sõnastamine ja põhjendamine.

Teksti esitamine ja kuulamine

Luuletuse ja lühikese proosateksti esitamine. Rolliteksti esitamine. Esituse eesmärgistamine. Esitamiseks kohase tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Tekstilähedane sündmustest jutustamine. Iseenda või kellegi teisega toimunud sündmusest jutustamine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.

Kirjandustekstide valik 5. klassis

Tüvitekste: E. Raud, „Kalevipoeg“, eesti rahva muinasjutud

Luule: K. Merilaas, J. Liiv, E. Asadov, A. Puškin, S. Jessenin, A. Fet, A. Krõlov

Proosa: K. Kangur „Uskumatu kuningas“, A. Kivirähk „Sirlid, Siim ja saladused“; S. Topelius „Tuulekukk“, Bažov „Kuuldsed juuksed“; A. Kuprin „Balt“, K. Paustovski „Varas kass“, H. Jõgisalu „Hõbedane kael“, J. Jakovljevi „Rütel Vasja“, N. Teffi „Eksam“, J. Rannap „Käbi Ramzess“, A. Solomatov „Ajaloos tunde“, H. K. Andersen „Muinasjutud“, V. Solouhhiin „Tasuja“

Kirjandustekstide valik 6. klassis

Tüvitekste: F. R. Kreutzwald, „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ vm eesti muinasjutu- või muistendikogumikud.

Luule:L. Koidula, Juhan Liiv, V. Luik, L. Tungal, A.Puškin, M.Lermontov, F.Tjutšev;

Proosa: J.Kross “Mardileib”, E. Raud “Roostevaba mõök”, M. Twain, „Tom Sawyeri seiklused“, K.Paustovcki “Kuldne tolm”, Telešov “Valge haigur”, H.Andersen “Merineitsi”, N.Gogol “Jõuluõhtu”, O.Waild “Poiss-täht”, A.Beljajev “Professor Dowelli pea”, J.Švarts “Alasti kuningas”,A.Eksjuperi “Väike prints”, A.Kuprin “Imeline arst”, A.Grin “Roheline lamp”,O.Henri “Viimane leht”; I.Turgenjev “Elu armastus”

1.1.9.5. Kirjanduse õppesisu III kooliastmes

Maht: 70 tundi (2 tundi nädalas) 7. klassis, 70 tundi (2 tundi nädalas) 8. klassis, 70 tundi (2 tundi nädalas) 9. klassis.

Kirjandustekstide valik ja lugemine

Loeb nii eesti kui ka maailmakirjandusest ning teksti katkendeid. Lugemine toetab õppekava läbivate teemade käsitlemist ning üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Huvipakkuva kirjandusteose leidmine ja iseseisev lugemine. Loetud raamatu (proosa-, luule- või draamateose) autori, temaatika, narratiivi, probleemistiku ja poeetika tutvustamine ning võrdlemine teiste teostega. Lugemissoovituste jagamine klassikaaslastele. Soovitatud tervikteoste iseseisev lugemine tunnis ja tunniväliselt.

Lugemisstrateegiad ja lugemisprotsess. Ülelibisev ja süvenenud lugemine. Eesmärgistatud ülelugemine. Eri lugemistehnikate valdamine. Oma lugemise analüüs ja lugemisoskuse hindamine. Teksti eesmärgistatud jälgimine ja eri tüüpi lugemisülesannete täitmine. Kriitiline lugemine. Tundmatute sõnade ja väljendite tähenduse väljaselgitamine.

Raamatukogu. Eesti Rahvusraamatukogu. E-teavikute ja e-teenuste kasutamine (nt ESTER, MIRKO, DIGAR). Digiraamatud. Autoriõigused. Plagiaat. Kirjandusteadmiste täiendamine eri allikaid ja keskkondi kasutades. Eesti Kirjandusmuuseumi digikeskkonnad.

Kultuuri- ja kirjandusteadmised

Pärimuskultuur. Tavad ja kombed pärimuskultuuris, muutuv pärimus. Looduspärimus ja linnalegendid. Kohanimed folklooris. Eesti kirjanike muuseumid.

Rahvaluule tunnusjooni. Rahvaluuležanrid. Regilaul ja riimiline rahvalaul. Muinasjutu liigid ja tunnused. Kõnekäänud ja vanasõnad. Naljandid ja anekdoodid. Tänapäevafolkloor, selle kogumine ja kogemine. Rahvaluule andmebaasid.

Kirjandusteose dramatiseering. Lavastus ja selle valmimine. Näitleja ja tema roll. Monoloog, dialoog, vaatus, stseen, remark, repliik. Draamateksti temaatika, narratiivi ja poeetika eritlemine. Eesti teatri sünnilugu ja nüüdisteater. Eesti teatritega tutvumine.

Kirjandusteose ekraniseering. Mängu- ja dokumentaalfilmid. Filmikunsti väljendusvahendid: kaader ja plaan, valgus, värv ja heli. Stsenarium. Montaaž. Loo, tegelaste ja miljöo kujutamise võrdlus kirjandusteoses ja filmis. Kirjandusteose ja filmi kompositsioon. Kirjandusteosest filmilike episoodide leidmine. Kirjandus ja visuaalsed kunstid, nt koomiks, graafiline romaan, ühismeediale. Kirjandus ja fotograafia.

Ilukirjanduse põhiliigid ja žanrid. Eepika, lüürika ja dramaatika tunnused. Lüroepika. Eepose, romaani, jutustuse ja novelli tunnused. Ulme- ja krimiromani tunnused. Reisikiri ja elulooraamat. Lüüriku luule põhitunnused. Ballaad, sonett, haiku ja ood luules. Vabavärsiline luule. Piltluule. Ühismeedia- ja räpluule. Nüüdisluule vormid ja žanrid. Komöödia, tragöödia ja draama tunnused.

Mõisted: algriim, arvustus, ballaad, biograafia, draama, dramaatika, eepika, eepos, haiku, isikustamine, jutustus, komöödia, kordus, kõnekäänd, lõppriim, lüürika, metafoor, muinasjutt, muistend, mõistatus, müüt, novell, ood, parallelism, regivärss, reisikiri, romaan, siire, sonett, žanr, tragöödia, vabavärss, vanasõna.

Teksti analüüs ja tõlgendamine

Teksti mitmetähenduslikkuse mõistmine. Teksti põhjal eri tüüpi küsimuste koostamine. Küsimustele vastamine tsitaadiga, teksti toel oma sõnadega. Teksti kavastamine: kavapunktid väitlausetega ja märksõnadena. Teksti põhjal kokkuvõtte tegemine.

Teose teemade ja probleemide sõnastamine, nende üle arutlemine. Pöördeliste sündmuste leidmine. Sündmuste põhjuse ja tagajärje seoste leidmine. Näidete ja tsitaatide leidmine teosest, valiku põhjendamine. Loetu seostamine oma kogemuse ja tänapäeva maailmaga.

Kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp. Kirjanduslikud tüüptegelased. Tegelase analüüs: välimus, iseloom, hoiakud ja käitumine, suhted teiste tegelastega. Tegelase sisekonflikti ja tegelastevahelise põhikonflikti määratlemine ja analüüsimine (põhjus, tagajärg, lahendus). Eri teoste peategelaste võrdlemine.

Sündmuste toimumise aja ja koha määramine. Miljöö kirjeldamine. Teose loomise kontekst. Ajastule iseloomuliku ainese leidmine teosest. Tegelikkuse ja väljamõeldise suhted kirjandusteoses. Teksti kompositsioonelemendid: sissejuhatus, sõlmitus, teemaarendus, kulminatsioon, lõpplahendus. Kirjelduse eesmärk teoses.

Ilukirjandusteksti väljendusvahendite tundmaõppimine. Kujundliku keelekasutuse mõistmine. Iseenda kujundliku väljendusoskuse ja sõnavara hindamine ning arendamine. Olulisemate kõla-, kõne- ja lausekujundite määratlemine ja seostamine teksti kui tervikuga. Sõna-, karakteri- ja situatsioonikoomika leidmine teosest. Teksti allegooria ja allteksti mõistmine.

Luuleteksti väljendusvahendite ehk poeetika eritlemine. Luule kujundlikkus ja mitmetähenduslikkus. Luuletuse temaatika, aegruum, kompositsioon, riim, rütm ja kõla. Luule eri kogemisviisid. Luuletuse seostamine isikliku kogemusega. Luulekogu lugemine.

Tekstiloomed

Omaloomingulised tööd kirjeldavas ja jutustavas laadis ning eri žanrites. Tekstiloomed paaris- ja rühmatööna. Alustekstile tuginev kirjutamine. Arutleva teksti loomine. Kirjandusteose, filmi või lavastuse arvustuse kirjutamine. Oma arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja kaitsmine. Esitatud väidete tõestamine oma kogemuse ja tekstinäidete varal.

Suuline väljendusoskus

Luule-, proosa- või draamateksti esitamine. Esituse eesmärgistamine ja ettevalmistamine. Esitamiseks sobiva tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni valimine. Diktsiooni jälgimine. Aktiivne ja tõhus kuulamine.

Autoreid ja teoseid

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust, mida käsitletakse ühiselt.

Kirjandustekstide valik 7. klassis

Katkend teosest "Odüsseia"

Katkend "Möödunud aastate lugu" (prohvet Oleg surm)

A.S. Puškin "Prohvetliku Olegi laul"

"Lugu Igori kampaaniast"

Fragment eeposest "Kalevipoeg"

Fr. Schiller "Karikas"
A. S. Puškin "Peeter Suure arap" (lühendatult)
V. Hugo "Les Misérables" (lugu Gavroche'ist)
A. Conan Doyle "Tantsivad mehed"
F. I. Tjutšev "Kui hea sa oled, oo öömeri!..", "Sügisõhtu"
V. V. Majakovski "Nii sai minust koer"
A.S. Puškin "Keser rüütel"
E. Schwartz "Draakon"
W. Shakespeare "Romeo ja Julia"
V. Kaverin "Kaks kaptenit"

Kirjandustekstide valik 8. klassis

Ivan Turgenev "Almus". "Kerjus".
Lev Tolstoi "Kolm küsimust"
Friedebert Tuglas "Lembitu"
Nikolai Leskov "Mees kella peal"
Leonid Andrejev "Ingel"
Aleksander Puškin "Kapteni tütar"
Mihhail Lermontov "Laul tsaar Ivan Vassiljevitsšist, noorest kaardiväelasest ja uljast kaupmehest Kalašnikovist".
Eduard Bornhöhe "Kättemaksja" (katkendid)
Alexandre Dumas isa "Kuninganna Margot" (7., 8., 9. ja 10. peatükk).
Kodumaa teema. Ümbritseva maailma ilu. Inimene ja loodusmaailm. Inimese võõrandumine kaasaegses maailmas. Inimlik harmoonia: Afanasy
A.Fett "Tulin sinu juurde tervitustega...", "Õõ paistis. Aed oli kuud täis...", "Sügisroos".
Ivan Bunin "Antonovi õunad"
Jack London "Valge kihvas"
Anton Hansen Tammsaare "Kuningas ja ööbik"
Toomas Vint "Varastatud luik"
Lev Tolstoi "Noorukiiga" (5., 7., 11., 12., 13-16., 20., 22. – 27. peatükk).
Fjodor Dostojevski "Vennad Karamazovid" (10. peatükk)
Oskar Luts "Kevade"

Anton Tšehhov "Mees kohtuasjas"

Aleksander Puškin "Belkini jutud"

Kirjandustekstide valik 9. klassis

Eduard Bornhöhe "Vürst Gabriel ehk Piritu kloostri viimsed päevad"

Anton Hansen Tammsaare "Kandlemängija"

M. Gorki "Endistes inimestes"

A. Kuprin "Junkerid"

L. Andrejev "Noorus"

A. Kitzberg "Libahunt"

V. Brjussov "Loovus"

A. Blok "Kaugelt toodud tuul...", "Öö. Latern. Apteek. Tänav..."

O. Mandelstam "Leningrad"

A. Ahmatova "Mul oli hääl. Ta helistas lohutavalt ..."

V. Majakovski "Kas sa saaksid nokturni mängida torude flöödil?"

V. Hodasevitš "Ballaad"

M. Bulgakov "Koera süda"

I. Ilf, E. Petrov "Kaksteist tooli" (fragmendid).

F. Tuglas "Väike Illimar"

A. De Saint-Exupéry "Väike prints"

N. Zabolotsky "Ära lase oma hingel olla laisk..."

M. Šolohhov "Inimese saatus"

A. Solženitsõn "Kui kahju."

V. Šukšin "Veider"

M. Unt "Hüvasti, punane kass!"

S. Yesenin "Majas", "Koera laul" jne.

M. Tsvetajeva "Mulle meeldib, et sa ei ole minuga haige...", "Eile vaatasin sulle silma...", "On öö minu tohutus linnas", "Ma olen..."

I. Brodsky "Stoorid", "Jõuluromantika"

M. Zoštšenko "Vann" ja muud lood.

1.1.10. EESTI KEEL TEISE KEELENA**1.1.10.1. Kooliastmete lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud**

I KOOLIASTE	II KOOLIASTE	III KOOLIASTE
<p>3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses; 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste; 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid; 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.</p>	<p>6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks; 4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste; 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme.</p>	<p>9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: 1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja lodusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.</p>

1.1.10.2. Õppeaine kirjeldus

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli. Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemisja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti

keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele:

-mina ja teised;

-kodu ja lähiümbrus;

-Eesti ja maailm;

-igapäevaelu;

-õppimine ja töö.

Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi. Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

Eesti keelt õppides pööratakse tähelepanu digipädevuste oskuste arendamisele: infootsing veebis, eakohaste ülesannete täitmine digikeskkonnas ning erinevate digivahendite abil suhtlemine digikeskkonnas (nt nutitelefon, e-post). Veebi kaudu teadmiste jagamine (tekstid, tabelid, pildid, e-viktoriinid, e-testid nt EIS-is jne). Privaatsus ja autoriõigused e-keskkonnas.

1.1.10.3. Eesti keele teise keelena õpitulemused

I kooliaste

Õpilane: 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest; 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt; 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt; 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt; 5) saab üldjoontes aru tava-suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest; 6) saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisisust; 7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid; 9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi; 10) jutustab endale olulistest sündmustest; 11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist; 12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes

ja huvipakkuvates olukordades; 13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist; 14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel; 15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel; 16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot; 17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisoonavara; 18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse; 19) kasutab grammatika põhitarindeid tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt; 20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.

II kooliaste

Õpilane: 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest; 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust; 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu; 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; 14) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; 15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; 16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; 17) valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; 19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; 20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.

III kooliaste

Õpilane: 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; 2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; 3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; 4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; 5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; 6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; 7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; 8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid; 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt; 12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; 13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; 14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse; 15) valdab üldsoonavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; 16) valdab grammatika tarindeid;

17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; 19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; 20) järgib õigekirjareegleid.

1.1.10.4. Eesti keele teise keelena õppetegevus I kooliastmes

Eesti keele teise keelena õppimine algab I kooliastmes suulise kursusega. Loetakse ja kirjutatakse peamiselt seda, mis on suuliselt juba omandatud. Suulisele kursusele järgneb põhikursus, millega kujundatakse õpilase oskust kuulata eestikeelset kõnet, ise kõneleda, lugeda ja kirjutada. Sel kooliastmel õpitakse keelt valdavalt tegevuse ja mängu kaudu. Tunnis töötavad õpilased nii paaris kui ka rühmas. Tähelepanu keskmeks on hääldusnormide omandamine ja häälega lugemine ning loetu ja pildimaterjali põhjal küsimustele vastamine, vestlemine ning jutustamine.

Metoodiliste võtete valikul lähtutakse eakohasusest. Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) teatud sõnale või fraasile reageerimine (nt käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine);
- 2) loetellu sobimatu sõna äratundmine;
- 3) dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine;
- 4) häälega lugemine;
- 5) rääkimine pildi alusel;
- 6) jutustava teksti, laulu ja luuletuse kuulamine ning nende põhjal ülesande lahendamine;
- 7) ära kirja tegemine ning mudeli järgi kirjutamine;
- 8) laulu-, sõna-, laua- ja liikumismängude mängimine.

1.1.10.5. Eesti keele teise keelena õppesisu ja hindamine I kooliastmes

1. klassi õppesisu

Maht: 140 tundi õppeaastas /4 tundi nädalas

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 1. klassi õpilastes äratada huvi A1.1.samm eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppesisu	Läbivad teemad, mida on võimalik õppesisuga siduda
Mina ja teised Tervitamine, vabandamine, enese-, pereliikmete- ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine.	Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus.

<p>Perekonnaliikmed. Minu klass, minu õpetaja, Värvide nimetused. Värvid Kool ja klassiruum, seal leiduvad esemed. Käitumine koolis. Õppeainete nimetused. Tegevused tunnis. Tunniplaan. Trüki- ja kirjatähtede tundmine pildis ja kirjas.</p>	
<p>Kodu ja lähiümbrus Kodu: asukoht (nt linn, küla, tänav, telefoninumber) mööbel, kodus olevad asjad. Koduümbrus kodukoha loodus (nt lilled, puud, põõsad, linnud, loomad). Koduloomad. Kodused tegevused (nt koristamine, söömine, pesemine, riietumine); perekondlikud sündmused (nt sünnipäevad, isadepäev).</p>	<p>Kultuuriline identiteet. Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p>
<p>Eesti ja teised riigid Eesti sümbolika. Suuremad linnad (nt pealinn Tallinn, Tartu, Pärnu, Kuressaare, Narva, Viljandi). Rahvakalendri tähtpäevad (nt mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev), sõbrapäev, emadepäev, laulupidu. Söögikorrad, söögid, joogid, toiduainete nimetused.</p>	<p>Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p>
<p>Igapäevaelu: õppimine ja töö Koolitee, koolipäev (kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitarbed, õppetegevused, kell ja kellaeg). Kellaeg, täis-ja pooltund. Kehaosad Riietusesemed. Müts, sall ja kindad Emotsioonid Tervis (nt enesetunne, arsti juures käimine)</p>	<p>Tervis ja ohutus Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</p>
<p>Tegevused õues.</p>	

<p>Vaba aeg Minu huvid. Huviringid. Muusika instrumendid Mängud, mänguasjade nimetused, mängujuhendid. Laulu- ja ringmängud mängude käsklused ja juhendid (tuntumate mängude, sh laulumängude käsklused ja läbiviimine. Vaba aeg koos perega. Puhkepäevade ja koolivaheaja tegevused; lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega); Kauplused: kaupade nimetused, suhtlemine müüjaga, ostmine, maksmine. Rahaühikud. Suvised tegevused.</p>	<p>Läbivad teemad: Tervis ja ohutus</p>
<p>Liiklusvahendid ja koolitee. Aastaajad ja kuud, nädalapäevad, ilm.</p>	<p>Läbivad teemad: Tervis ja ohutus</p>

- **Suuline keelekasutus**

Helide ja häälte ning häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine.

Kuuldud jutu (muinasjutu, lühijutu lapse elust jms) ümberjutustamine. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ning nende ütlustele.

- **Lugemine**

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus.

Trükitähtede tundmaõppimine. Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Silpidest sõnade moodustamine. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite lugema õppimine.

Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine.

- **Grammatika**

Tähestik, täis,-kaas-, sulghäälik, kes?, mis?, mida teeb? mida teevad? mitmus. Suur algustäht-lause algus, nimed. Lauselõpumärgid.

Hindamine 1. klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest.

1. klassis hinnatakse põhiliselt õpilase kuulatud tekstist arusaamist ja suulist väljendusoskust. Hinnates kasutatakse nii suuliseid kui ka kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud. Puudustele juhib õpetaja tähelepanu taktitundeliselt. Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppimise ajal analüüsib õppija õpetaja juhendamisel:

- 1) oskusi ja teadmisi, mida ta on enda arvates hästi omandanud,
- 2) oskusi või teadmisi, mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

Detailsemalt kavandab õpetaja hindamise enne õppetrimistri algust koostatud töökavas, lähtudes vastavatest põhikooli riikliku õppekava ja kooli õppekava üldosa ja ainekava sätetest.

2. klassi õppesisu

Maht: 140 tundi õppeaastas /4 tundi nädalas

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 2.klassi õpilasele käituda nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses A1/A2.1 samm tasemel. Tähtis on säilitada saavutatud eesti keele A1 taseme oskus ja äratada huvi A2 eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppesisu	Läbivad teemad, mida on võimalik õppesisuga siduda
<ul style="list-style-type: none">• Mina ja teised Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine Jutustab oma perest: nimed, kes on peres. Kirjeldab pereliikmete välimust, iseloomujooni. Tervitab, jätab hüvasti. Kooliasjad Riideesemed.	Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine.
<ul style="list-style-type: none">• Kodu ja lähiümbus Värvid Kodukoht	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine.

Turul-puu-,juur ja köögiviljad. Muinasjutu “Naeris” lugemine ja lavastamine Liiklusvahendid Loomaaed, võõramaaloomad Koduloomad	
<ul style="list-style-type: none">Eesti ja teised riigid ning nende kultuur Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel. Eesti kaart, linnad Eesti sümbolika (rahvuslill-rukkilill, rahvuskivi-paekivi, rahvuslind – suitsupääsuke, lipp, vapp, vapil on kolm sinist lõvi, Eesti president).	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.
<ul style="list-style-type: none">Jõulu sümbolika ja talverõõmud	Teabekeskond. Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.
<ul style="list-style-type: none">Igapäevaelu, õppimine ja töö Tervis; koolipäev, koolitee. Huviringid Vaba aja veetmise kohad Päev, nädal, kuu, kalender, kell Vaba aeg Lemmiktegevused Mängude käsklused ja juhendid Piknik Leiutised Suveplaanid	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon

- Suuline keelekasutus**

Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine. Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine. Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Fakti ja fantaasia eristamine. Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine. Kaaslaste ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana).

Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil.

- **Lugemine**

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus.

Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite lugema õppimine.

Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi.

Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades.

Loetud raamatust jutustamine ning loetule emotsionaalse hinnangu andmine. Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt.

- **Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus).**

Ilukirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna.

Kirjanduse eri liike ja žanre esindavad tekstid õppekirjandusse ja vabalugemiseks valitakse eesti ja väliskirjanike loomingust, lähtudes vajadusest õpilaste keelekasutust rikastada ja kultuuritraditsiooni edasi anda ning arvestades järgmisi teemavaldkondi.

- **Grammatika**

Tähestik, täis,-kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine. Suur algustäht-lause algus, nimed. Lauselõpumärgid.

Hindamine 2. klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. 2. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule), seejuures pööratakse tagasiside andmisel tähelepanu eelkõige sellele, mida õpilane on hästi teinud. Kujundava hindamise käigus õpib õpilane koostöös õpetajaga seadma endale õpieesmärke ning sõnastama, mida ta on enda arvates hästi omandanud ja/või mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.

F	50-62%	töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
K	20-49%	töös on tehtud 4 kuni 7 viga
L	0-19%	töös on tehtud 8 või rohkem viga

3. klassi õppesisu

Maht: 140 tundi õppeaastas /4 tundi nädalas

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 3.klassi õpilasele käituda nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses A1/A2.2 samm tasemel. Tähtis on säilitada saavutatud eesti keele A1 taseme oskus ja äratada huvi A2 eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppesisu	Läbivad teemad, mida on võimalik õppesisuga siduda
<ul style="list-style-type: none">Mina ja teised Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Tunniplaan Kooliruumid Järgarvud Kuupäevad Spordipäev – spordialad Transport – Millega? Ainsus, mitmus, loetlemine. Matk – Kellega? Mets ja sellega kaasnevad ohud.	Väärtused ja kõlblus.
<ul style="list-style-type: none">Kodu ja lähiümbrus Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused. Mängud. Raamatukogu ja raamatud Tüdrukute ja poiste tegevused Toidud	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
<ul style="list-style-type: none">Eesti ja teised riigid Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad. Riigid ja nende kultuur Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet. Teabekeskond.

<ul style="list-style-type: none"> • Igapäevaelu, õppimine ja töö Tervis; haigused, arsti juures Kodumasinad Sõbrad	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
<ul style="list-style-type: none"> • Vaba aeg Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid. Ootan suve.	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon.

- **Grammatika**

Tähestik, täis,-kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine. Suur algustäht – lause algus, nimed. Lauselõpumärgid. Omadussõna, tegusõna, küsisõna. Kellega? Millega? Kus? Asesõna. Vastandsõna. Võõrsõna. Silbitamine, poolitamine. Sidesõnad. Võrdlus. Samatähenduslikud sõnad.

- **Suuline keelekasutus**

Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine vastavalt olukorrale. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevuse, intonatsiooni) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus erisuguste meeleolude väljendamiseks. Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) peast esitamine. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel. Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine.

Sõnavara arendamine: sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine; lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas.

- **Lugemine**

Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine.

Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Loetud raamatust jutustamine ning loetule emotsionaalse hinnangu andmine. Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt.

Hindamine 3.klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. 3. klassishinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult, õpilane saab tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta. Hindamiskriteeriumid arvestavad osaoskuste tabeli A1/A2.2.

3. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule), seejuures pööratakse tagasiside andmisel tähelepanu eelkõige sellele, mida õpilane on hästi teinud.

Kujundava hindamise käigus õpib õpilane koostöös õpetajaga seadma endale õpieesmärke ning sõnastama, mida ta on enda arvates hästi omandanud ja/või mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.
- F 50-62% töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
- K 20-49% töös on tehtud 4 kuni 7 viga
- L 0-19% töös on tehtud 8 või rohkem vigu

1.1.10.6. Eesti keele teise keelena õppetegevus II kooliastmes

II kooliastmes suureneb kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval lugemise ning kirjutamise osakaal. Sõnatundmine laieneb märgatavalt. Suureneb loovülesannete osa. Taotlus on, et õpilane loeks ja kuulaks ka õpest vabal ajal eesti lastekirjanduse tekstikatkeid ning jõukohaseid teabe-, tarbe- ja meediatekste. Teemasid erinevate osaoskuste kaudu käsitledes pööratakse tähelepanu teiste kultuuride tundmaõppimisele ja kõrvutamisele oma kultuuriga. Õpilasi harjutatakse kasutama sõnaraamatuid ning eestikeelset internetti.

Osaoskuste arendamiseks sobivad:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
- 2) adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine;

- 3) ülesande täitmine kuuldu ja loetu põhjal (nt küsimustele vastamine, tabeli täitmine, joonise täiendamine jm);
- 4) järjestusülesanded (nt sõnad lauseks, laused/lõigud tekstiks);
- 5) eri liiki etteütlused;
- 6) ümberjutustused;
- 7) mudelkirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, lühikesed kirjad);
- 8) projektitööd;
- 9) lühiettekanded (nt projektitööde kokkuvõtted, huvialade tutvustamine);
- 10) rollimängud.

1.1.10.7. Eesti keele teise keelena õppesisu ja hindamine II kooliastmes

4. klassi õppesisu

Maht: 140 tundi õppeaastas /4 tundi nädalas

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 4. klassi õpilasele käituda nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses A2/B1.1 samm tasemel. Tähtis on säilitada saavutatud eesti keele A2 taseme oskus ja äratada huvi B1 eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppesisu	Läbivad teemad, mida on võimalik õppesisuga siduda
Mina ja teised. Mina ja perekond – suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid, käitumistavad, suhted teiste inimestega, sõprus; pere argipäev, pere rõõmsad ja kurvad sündmused. Lähemad ja kaugemad sugulased.	Väärtused ja kõlblus
Kodu ja lähiümbros. Kodu kirjeldamine: ruumid, majapidamistarbed, kodumasinad, töövahendid ning kohustused kodus, lemmikloomad. Elu linnas ja maal. Avalikud kohad. Poes käimine, info küsimine, kaubavalik. Raamatukogu. Jutte ja luuletusi eesti lastekirjandusest. Raamatukogus käimine. Käitumine avalikus kohas.	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine.

Kodukoht Eesti. Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused. Eesti president.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.
Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Õppeainete eelistused. Õppimise edu ja ebaedu põhjused. Koolipäeva kirjeldus, päeva plaanimine. Õpilase õigused ja kohustused. Vanemate töö, töökohad. Elukutsete nimetused (ametid ja töökohad) ja nendega seotud tegevused. Liiklemine ja liiklus. Tee küsimine ja juhatamine, turvaline liiklemine.	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine
Vaba aeg. Kooliväliline tegevus: huvialad; laagrid; lugemiseelistuse (lemmiktegelased raamatutest, filmidest, lasteajalehed, -ajakirja). Perepuhkus. Kinos, teatris ja kontserdil käimine. Spordialad ja sportlikud tegevused. Aastaajad ja puhkus. Koolivaheajad.	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus. Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon.
Riigid ja nende kultuur. Eesti naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet.

Keeleteadmised

Grammatika õpetamine toetab üldist keeleõpet.

Hääldus. Võõr- ja laensõnade hääldamine; häälduse erinevusi eesti ja vene keeles.

Nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses. Tüvevariantide kasutamine käänete moodustamisel, käänete kasutus.

Omadussõna lauses. Omadussõnade võrdlusastmed. Kesk- ja ülivõrre.

Põhi- ja järgarvsõnade kasutus (100–1000). sihitis; põhi- ja järgarvsõnad;

Asesõnad, asesõnade kasutus.

Tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (sh astmevahelduslikud tegusõnad: tundma, kandma, hoidma, lugema, tegema); Pöörd sõna tüvevariantide kasutamine aegade ja kõneviiside moodustamisel. Minevik, käskiv ja tingiv kõneviis. Sagedasemate tegusõnade rektsioon (nt aitan, kuulan, loen, vaatan, soovin, unistan jt).

Lauseõpetus. Lihtlause laiendamine; sidesõnaga liitlause, sõnajärg lauses.

Õigekiri. Lühikeste ja pikkade täis- ja kaashäälikute, *k*, *p*, *t* õigekiri, liitsõnade õigekiri, koma sidesõnade *et*, *sest*, *aga*, *kui* ees; otsekõne kirjavahemärgid; sõnade poolitamine.

Hindamine 4. klassis

EUROGÜMNAASIUM

PÕHIKOOLI AINEVALDKONNAKAVA „KEEL JA KIRJANDUS“ Lisa 1.1

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. 4. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule), seejuures pööratakse tagasiside andmisel tähelepanu eelkõige sellele, mida õpilane on hästi teinud. Kujundava hindamise käigus õpib õpilane koostöös õpetajaga seadma endale õpieesmärke ning sõnastama, mida ta on enda arvates hästi omandanud ja/või mille omandamiseks peab ta veel tööd tegema. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.
- F 50-62% töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
- K 20-49% töös on tehtud 4 kuni 7 viga
- L 0-19% töös on tehtud 8 või rohkem vigu

5.klassi õppesisu

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 5.klassi õpilasele käituda nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses A2/B1.2 samm tasemel. Tähtis on säilitada saavutatud eesti keele A2 taseme oskus, ja äratada huvi B1 eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppesisu	Läbivad teemad, mida on võimalik õppesisuga siduda
Mina ja teised. Lähemad ja kaugemad sugulased. Pere argipäev. Suhted peres ja koolis, emotsioonid ja tujud, ootused ja hirmud, unistused ja pettumused, pere rõõmsad ja kurvad sündmused.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Teabekeskond. Väärtused ja kõlblus
Kodu ja lähiümbrus. Erinevad kodud, elu linnas ja maal, koduümbrus, kodutööd, aia- ja õuetööd, unistuste kodu, liiklemine ja liiklus, tee juhatamine, õnnetused teel.	Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus

Tervis ja tervislik eluviis. Terviseprobleemid (õnnetusjuhtumid, haigused: ennetamine, ravimine). Polikliinik: info küsimine, suhtlemine arstiga.	Tervis ja ohutus Väärtused ja kõlblus
Eesti ja maailm. Ilm ja kliima; Eesti looduslikud kohad (metsad, sood, looduskaitsealad, jõed, järved); käitumine looduses. Eesti meedia (ajakirjandus, televisioon, raadio, internetiallikad), lemmiktegelased raamatutest, filmidest; lasteajalehed, -ajakirjad. Kinos, teatris ja kontserdil käimine. Eesti ja teiste riikide traditsioonid ja tähtpäevad.	Kultuuriline identiteet Teabekeskond. Väärtused ja kõlblus
Igapäevaelu. Meedia (ajakirjandus, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustikud, interneti ohud ja võimalused). Raamatukogus käimine. Õppimine ja töö. Koolielu, koolipäev, koolipeod ja klassiõhtud, lemmiktegevused koolis/tunnis; koolimeedia (kooliraadio/TV/ajaleht), vahetundide tegevused; koolimaja/ruumide kirjeldamine, kooliraamatukogu; korrapidamine, koolimaja hoidmine; koolivorm (selle eeldused ja puudused), huviharidus (spordi-, kunstiringid); kooli traditsioonid ja tähtpäevad; e-õpe, koolitoit, õpilasvahetused, koolivahetused, unistuste kool.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Teabekeskond. Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus
Vaba aeg. Koolivaheaegade tegemised.	Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon Väärtused ja kõlblus.

Keeleteadmised.

Grammatika õpetamine toetab üldist keeleõpet.

Hääldus. Võõr- ja laensõnade hääldamine; häälduse erinevusi eesti ja vene keeles.

Nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses. Tüvevariantide kasutamine käänete moodustamisel, käänete kasutus.

Omadussõna lauses. Omadussõnade võrdlusastmed. Kesk- ja ülivõrre.

Põhi- ja järgarvsõnade kasutus (100–1000). sihtis; põhi- ja järgarvsõnad;

Asesõnad, asesõnade kasutus

Tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus; pöörd sõna tüvevariantide kasutamine aegade ja kõneviiside moodustamisel. Minevik, käskiv ja tingiv kõneviis, umbisikulise tegumoe kasutus, tegevusnimede kasutus, ühend- ja väljendverbid. Tegusõnade rektsoon.

Lauseõpetus. Lihtlause laiendamine; sidesõnaga liitlause, sõnajärg lauses.

Õigekiri. Lühikeste ja pikkade täis- ja kaashäälikute, *k, p, t* õigekiri, liitsõnade õigekiri, koma sidesõnade *et, sest, aga, kui* ees; otsekõne kirjavahemärgid; sõnade poolitamine.

Kuulamine. Lihtsamate vestluste ja lühikeste jutustuste, teadete ja sõnumite sisu mõistmine. Vastab keeleoskuse tasemele A2 - eakohane B1.

Lugemine. Lühikeste tavatekstide lugemine (nt isiklikud kirjad, kuulutused, uudised, juhised, kasutusjuhendid). Vastab keeleoskuse tasemele A2 - eakohane B1.

Rääkimine. Põhisõnavara kasutamine, lähiümbruse ja igapäevaste toimingute suuline kirjeldamine, lihtsamate grammatiliste konstruktsioonide kasutamine.

Kirjutamine. Õpitud sõnavara piires lähiümbruse ja inimeste kirjeldamine. Lihtsamate, eakohaste teadete kirjutamine (nt e-kiri).

Hindamine 5. klassis

Maht 175 tundi /5 tundi nädalas

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. 5. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule), seejuures pööratakse tagasiside andmisel tähelepanu eelkõige sellele, mida õpilane on hästi teinud. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.
- F 50-62% töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust

K 20-49% töös on tehtud 4 kuni 7 viga
L 0-19% töös on tehtud 8 või rohkem viga

6. klassi õppesisu

Maht 175 tundi /5 tundi nädalas

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 6.klassi õpilasele käituda nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses A2/B1.2 samm tasemel. Tähtis on säilitada saavutatud eesti keele A2 taseme oskus, ja äratada huvi B1 eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppesisu	Läbivad teemad, mida on võimalik õppesisuga siduda
Mina ja teised. Suhtlemine kaaslastega, tunded ja emotsioonid, teistega arvestamine, toimetulek rasketes olukordades, abi ja toetamine, heategevus, suhted koolis ja peres, kiusamine ja vägivald.	Väärtused ja kõlblus. Tervis ja ohutus
Kodu ja lähiümbus. Elu linnas ja maal (tegevused erinevatel aastaaegadel); lemmikloomad (hoolitsemine ja tähtsus), keskkonnahoid ja looduskaitse.	Keskkond ja jätkusuutlik areng, Tervis ja ohutus
Eesti ja maailm. Ilm ja kliima; kultuur ja traditsioonid, riiklikud tähtpäevad; meedia (teater, ilukirjandus, ajakirjandus, televisioon, filmikunst, muusika, raadio), Euroopa riigid ja nende kultuur; vaatamisväärsused, muuseumid, sambad; maailmaimed.	Keskkond ja jätkusuutlik areng, väärtused ja kõlblus
Tervis ja tervislik eluviis. Tervisesest hoolitsemine; toitumine; füüsiline, sotsiaalne ja vaimne tervis; sõltuvused.	Keskkond ja jätkusuutlik areng, eris ja ohutus, väärtused ja kõlblus.
Igapäevaelu. Rahatarkus, taaskasutus, raha teeminime, suveks tööle, õpilasmalev, vabatahtlikud; liiklusvahendid; tehnika (nutiseadmed); käitumine avalikes kohtades (toidu- ja riidepoes, kohvikus, restoranis). Õppimine ja töö. Ametid ja töökohad (elukutse valik, elukestev õpe); huvid ja fänlus.	Läbiv teema – elukestev õpe ja karjääri kujundamine; teabekeskond; tervis ja ohutus; väärtused ja kõlblus
Vaba aeg. Meelelahutus (kinos, teatris, kontserdil), reisimine Eestis ja maailmas.	Teabekeskond, väärtused ja kõlblus

Hindamine 6. klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.
- F 50-62% töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
- K 20-49% töös on tehtud 4 kuni 7 viga
- L 0-19% töös on tehtud 8 või rohkem vigu

1.1.10.7. Eesti keele teise keelena õppetegevus III kooliastmes

III kooliastmes jätkub kõigi nelja osaoskuse võrdne arendamine. Tunnis suheldakse eesti keeles. Õpetaja julgustab õpilast kasutama eesti keelt aktiivselt ka keelekeskkonnas (nt muuseumitund, õppereis, õpilasvahetus). Senisest enam osalevad õpilased Eesti kultuurielus (nt teatris, kontserdil ja muuseumis ühiselt käimine). Õpetaja suunab õpilast lugema lühemaid nii kohandatud kui ka autentseid eakohaseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kirjutamisoskuse arendamiseks kirjutatakse eri liiki lühemaid ja pikemaid loovtöid.

Õpilased hakkavad keeleõpet käsitlema analüüsivalt, õppides nägema eri keelte sarnasusi ja erinevusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusvigu. Õpilane õpib mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning arvestama. Õpetaja ergutab õpilast huvi tundma eesti kultuuris

ja Eesti ühiskonnas toimuva vastu ning selles ka osalema. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust ja arvestama erinevaid seisukohti.

Keele arendamiseks sobivad:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine, sh iseseisev lugemine;
- 2) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (ajaleheartiklid, uudised, filmid);
- 3) loovtööd (nt lühikirjandid, isiklikud kirjad, teadaanded, kuulutused, lühiülevaated);
- 4) projektitööd;
- 5) referaat, lihtsam uurimistö;õ;
- 6) suulised ettekanded (nt projektitööde, referaatide, iseseisva lugemise kokkuvõtted);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) info otsimine eestikeelsetest teatmeallikatest (nt käsiraamatud, meediaväljaanded, internet).

1.1.10.8. Eesti keele teise keelena õppesisu ja hindamine III kooliastmes

I ja II kooliastmes alustatud alateemad jätkuvad osaoskuste arengu põhjal.

7. klassi õppesisu

Maht 175 tundi /5 tundi nädalas

7. klassis eesti keele õpetamise eesmärk on kujundada eakohane keele ja kiriapädevus, mis tähendab, et õpilane suudab tajuda keelt eseenda indentiteedi alust ja tulla edukalt toime väljaspool kooli.

Keelepädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, mis annab 7. klassi õpilasele käituda nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses B1/B2.1samm tasemel.

7.klassis eesti keele õpetamises rõhk on kuulamisoskuse arendamisele ja suhtlemisoskusele. Tähtis on säilitada saavutatud eesti keele B1 taseme oskus ja äratada huvi B2 eesti keele taseme õppimise vastu.

Õppetöös kasutatakse kaasahaaravaid õppematerjale, autentseid lugemis-kuulamistekste.

Kirjapädevuse arendamine B2 tasemel-tarbetekstid. Suhtluspädevuse arendamine B2 tasemel-dispuut.

Kuulamisoskuse arendamine B2 tasemel-valikvastusega harjutused.

7. klassi peamised teemad on argipäev, õppimine, sõprus, lugemine ja kultuur, peod ja tähtpäevad, suguvõsa, hädaabi, tervis ja sport.

Neile lisanduvad järgmised alateemad:

- 1) „Mina ja teised“ – võimed; inimestevahelised suhted; virtuaalne suhtlemine;
- 2) „Kodu ja lähiümbrus“ – kodu ja lähiümbruse korrashoid; käitumine koduümbruses ja looduses, keskkonnasäästlikkus, turvalisus; peretraditsioonid;
- 3) „Eesti“ – Eesti geograafiline kaart; haldusjaotus; looduskaitse; Eesti vaatamisväärsused;
- 4) „Riigid ja nende kultuur“ – maailmajaod, maailma riigid, nende looduslik ja kultuuriline eripära, looduskaunid kohad, loodusnähtused;
- 5) „Igapäevaelu. Õppimine ja töö“ – tervislik eluviis; raha; hädaolukorrad; arstiabi; edasiõppimine; õpilasvahetus; huvirühmad koolis; meedia ja reklaam;
- 6) „Vaba aeg“ – ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid; reiseid teistesse maadesse; vaba aja veetmise viisid.

Keele struktuur

Kinnistada (drillida õpitud B1 tasemel) õpitud B1 tasemel ja jõuda B2 taseme oskusele.

Keele struktuuri põhiteemad on

-tegusõna käändelised vormid, tegusõna rektsioon B2 tasemel, veahtlikud käändsõnad ja sõnavormid, sidesõnaga ja sidesõnata liitlause, fraseologismid, vormimoodustus tüüpsõna eeskujul, sihitis.

7. klassi lõpuks taotlevad teadmised, oskused ja hoiakud

1. mõistab konkreetsel teemal tekste;
2. koostab eritüüpe tarbetekste (poolametlik kiri);
3. väljendab, põhjendab, kaitseb oma seisukohti (dispuut, arutlus);
4. Suhtleb ladusalt õpitud 7. klassis teemadel;
5. tunneb mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;
6. teadvustab eesti kultuuri.

Õpitulemused 7. klassis

- 1) Valdab õpitud sõnavara;
- 2) vestleb kaaslastega (arutlus, dispuut);
- 3) leiab vajalikku teavet veebisõnastikust;

- 4)räägib õpitud tuttavatel teemadel tasemel B2 1 samm;
- 5)mõistab kuuldu teksti (audentsed tekstid)tasemel B2 1 samm ;
- 6)leiab infot ja teeb kokkuvõtte;
- 7)saab aru tarbetekstidest;
- 8)järgib õpitud 7.klassis õigekirjareegleid;
- 9)valdab õpitud 7.klassi grammatika tarindeid
- 10)hääldab sõnu ja lauseid selgelt

Hindamine 7. klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.
- F 50-62% töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
- K 20-49% töös on tehtud 4 kuni 7 viga
- L 0-19% töös on tehtud 8 või rohkem vigu

8. klass

Maht 175 tundi õppeaastas /5 tundi nädalas

8. klassis eesti keele õpetamise eesmärk on kujundada eakohane keele ja kiriapädevus, mis tähendab, et õpilane suudab tajuda keelt kui rahvuslikku ja eseenda indenditeeti. Eesti keele tunnis kasutatakse autentseid ja kaasaegseid lugemis- ja kuulamistekste.

8. klassis õpetatakse hindama eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit. Õppeprotsessis arendatakse õpioskusi töötada nii rühmas kui ka individuaalselt. Õpitud seostatakse väljaspool keeletundi.

8. klassis eesti keele õpetamises rõhk on kirjutamisele (arutlev lühikirjand) ja keele struktuurile.

Õppetöös kasutatakse kaasahaaravaid õppematerjale, autentseid lugemis-kuulamistekste.

Kirjapädevuse arendamine B2 tasemel-arutlev tekst, diagrammi analüüs. Suhtluspädevuse arendamine B2 tasemel (2samm) dispuut, arutlus.

Kuulamisoskuse arendamine B2 tasemel (2 samm)- valikvastusega harjutused, ümberjutustus.

Kinnistada - drillida õpitud 8. klassi B2 tasemel (1 samm) keele struktuuri ja jõuda B2 taseme oskusele.

Keele struktuuri põhiteemad on

-teguõna põhivormid

-teguõna rektsioon(lõksud)

-kaassõnad

-enneminevik

-sõnaliikide funktsioon lauses

-lauseliikmed

-arvamuse kirjutamine

8. klassi peamised teemad on

Õppesisu	Märkused
Kohustused ja vastutus, enesehinnang	Väärtused ja kõlblus teabekeskond
Matkamine ja reisimine-käitumine erinevates kultuurides, heategevus,	Läbiv teema – keskkond ja jätkusuutlik areng; tervis ja ohutus
Kodukoha vaatamisväärsused	Läbiv teema – väärtused ja kõlblus
Riietus ja koolivormi vajadus	Läbiv teema – kultuuriline identiteet, , teabekeskond, väärtused ja kõlblus

Lemmikloomad ja vastutus nende eest	Läbiv teema – Väärtused ja kõlblus, tervis ja ohutus; teabekeskond
Sotsiaalvõrgud ja Internet.	Läbiv teema – väärtused ja kõlblus; kultuuriline identiteet; teabekeskond

8. klassi lõpuks taotlevad teadmised, oskused ja hoiakud

- 1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste;
- 2) suhtleb loomulikult õpitud 8.klassis teemadel;
- 3) väljendab ja põhjendab oma seisukohti;
- 4) loob sidusaid arutlevaid tekste;
- 5) on üldiselt kursis oma kodukohas toimuvate olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;

Õpitulemused 8. klassis

- 1) valdab õpitud sõnavara;
- 2) vestleb kaaslastega läbitud 8.klassis teemadel (arutlus, dispuut);
- 3) saab aru arutleva teksti struktuurist;
- 4) oskab kirjutada poolt ja vastuargumente, ja tulla järeldusele;
- 5) saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;
- 6) oskab leida meediallikast infot ja teeb kokkuvõtte;
- 7) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku;
- 8) suhtleb küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti;
- 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult õpitud 8.klassis teemadel;
- 10) valdab õpitud 8.klassi grammatika tarendeid;
- 11) mõistab kuuldu teksti (autentsed tekstid B2 tasemel).

Hindamine 8.klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust
- E 63-74% töös on tehtud 2 – 3 viga.
- F 50-62% töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
- K 20-49% töös on tehtud 4 kuni 7 viga
- L 0-19% töös on tehtud 8 või rohkem vigu

9. klass

Maht 175 tundi õppeaastas /5 tundi nädalas

9. klassis eesti keele teise keelena õpetamise eesmärk on, et õpilane austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit.

9. klassi õpilane saavutab keeleteadlikkuse, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana.

9. klassis rõhk on eri tüüpi ja liiki tekstide lugemisele ja oskusele esitada ja kirjutada eri tüüpi tekste. 9.klassis õpilane omandab oskusi teha ettekandeid ja esitada neid auditooriumile. Oluline on, et 9.klassis õpetada analüüsimusoskust ja väljendada nii suuliselt kui ka kirjalikult oma arvamusi. 9. klassi õpilane omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

Õppetöös on oluline teabe edastamine, reprodutseerimine ning seostamine konkreetse teema või isikliku kogemuse piires. Alustekstide (meedia- ja teabetekstide) põhjal kirjutamine: refereerimine, arutlemine. Teabeallikatele ja alustekstidele viitamise võimalused. 9. klassis õppetöös kasutatakse aktiivõppemeetodeid ja arendatakse kommunikatiiv oskuseid (**Kõneks valmistumine, kõne koostamine ja esitamine. Kõne näitlikustamine. Ettekande koostamine ning esitamine**).

9. klassi peamised teemad on **ilumaailm, käitumine suhtlusportaalides, riik ja ühiskond**.

Õppesisu	Läbivad teemad
Kodu turvalisus	Tervis ja ohutus. Väärtused ja kõlblus
Sallivus teistsuguste inimeste vastu	Väärtused ja kõlblus
Minu osa looduse hoidmisel,	Keskkond ja jätkusuutlik areng Väärtused ja kõlblus
Tehnika areng, haridus ja edasiõppimine	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine Teabekeskkond Väärtused ja kõlblus
Ilumaailm, käitumine suhtlusportaalides, riik ja ühiskond	Väärtused ja kõlblus Teabekeskkond

9. klassi lõpuks taotlevad teadmised, oskused ja hoiakud

9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab B2-keeleskustaseme, mis tähendab, et ta 1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud

olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses.

Õpitulemused 9. klassis

Õpilane: 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; 2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; 3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; 4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; 5) saab aru enamikest suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; 6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; 7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; 8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob välja olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumentid; 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e -kiri, ning vormistab need korrektselt; 12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; 13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt - ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; 14) kirjutab raamatu -, filmi - või teatriarvustuse; 15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; 16) valdab grammatika tarindeid; 17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; 19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; 20) järgib õigekirjareegleid.

Hindamine 9. klassis

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli Eurogümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja tähestikuliste hinnetega.

Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Kooli tähestikuline hindamise mudel võimaldab õpilase töö hinnata detailselt ja informatiivselt, mille põhjal saab otsustada töö tulemuslikkuse ja edukuse üle, ning realiseerida kujundavat hindamist.

Hindamismudel

- A 96-100% korrektselt tehtud töö, ei ole ühtegi parandust
- B 90-95% korrektselt tehtud töö, 1-2 parandust
- C 83-89% 1 viga
- D 75-82% 1 viga ja 1 – 2 parandust

EUROGÜMNAASIUM

PÕHIKOOLI AINEVALDKONNAKAVA „KEEL JA KIRJANDUS“. Lisa 1.1

E	63-74%	töös on tehtud 2 – 3 viga.
F	50-62%	töös on tehtud 2 – 3 viga ja 1-2 parandust
K	20-49%	töös on tehtud 4 kuni 7 viga
L	0-19%	töös on tehtud 8 või rohkem vigu